

24.6.2010

KOMUNIKAT DLA POSŁÓW

Dotyczy: **Petycji 1031/2009, którą złożył António Manuel Ferro Terramoto (Portugalia) z 589 podpisami, w sprawie zanieczyszczenia i zniszczenia chronionego obszaru przyrodniczego nad Ria Formosa w prowincji Algarve w południowej Portugalii**

1. Streszczenie petycji

Składający petycję odnosi się do zagrożonego zniszczeniem obszaru Ria Formosa w prowincji Algarve w południowej Portugalii. Ria Formosa – teren, który stanowi siedlisko oraz lęgowisko dla licznych ptactwa wodnego oraz zwierząt wodnych, i na którym występują unikalne słone bagna oraz laguny – został wyznaczony jako obszar wodno-błotny o znaczeniu międzynarodowym na mocy konwencji ramsarskiej, a także wpisany na listę obszarów Natura 2000. Składający petycję zaznacza, że przedmiotowemu obszarowi grozi zanieczyszczenie ściekami, a właściwe władze portugalskie naruszają przepisy dyrektywy Rady 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. Dlatego wzywa on Parlament Europejski do podjęcia działań, tak aby zapewnić właściwe stosowanie w odniesieniu do obszaru Ria Formosa obowiązującego w tej dziedzinie prawa UE.

2. Dopuszczalność

Petycja uznana została za dopuszczalną dnia 11 listopada 2009 r. Zwrócono się do Komisji, aby dostarczyła informacje (art. 202 ust. 6 Regulaminu).

3. Odpowiedź Komisji, otrzymana dnia 24 czerwca 2010 r.

Petycja

Składający petycję są zdania, że oczyszczanie ścieków na obszarze Ria Formosa w Portugalii pociąga za sobą zanieczyszczenie wód i stawia pod znakiem zapytania stan tamtejszego

środowiska. Zwracają też uwagę na skutki tego rodzaju sytuacji dla działalności gospodarczej bezpośrednio związanej z obszarem Ria Formosa, jaką jest produkcja małży.

Składający petycję powołują się na wcześniejszą skargę w podobnej sprawie, skierowaną do Komisji przez stowarzyszenie „Somos Olhão”.

Po otrzymaniu wyjaśnień ze strony Komisji stowarzyszenie „Somos Olhão” przekazało dodatkowe informacje i analizy dotyczące skutków funkcjonowania oczyszczalni obszaru Ria Formosa dla jakości wód, do których odprowadzane są ścieki, zwłaszcza w odniesieniu do produkcji małży. Po rozpatrzeniu przekazanych informacji Komisja uznała za konieczne zwrócić się do władz portugalskich o dodatkowe wyjaśnienia, co miało miejsce w ramach systemu EU PILOT.

Uwagi Komisji

Po rozpatrzeniu wyjaśnień złożonych przez władze portugalskie możliwe jest następujące podsumowanie opisanej sytuacji:

Obszar Ria Formosa został zaklasyfikowany jako obszar wrażliwy chroniony dyrektywą 91/271/EWG¹ z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych. Obejmuje on cztery aglomeracje: Quinta do Lago (jedna oczyszczalnia), Faro (dwie oczyszczalnie), Olhão (dwie oczyszczalnie) i Tavira (dwie oczyszczalnie). We wszystkich oczyszczalniach prowadzone jest oczyszczanie wtórne z dezynfekcją, zgodnie z wymogami wspomnianej dyrektywy. Ze sprawozdań przekazanych w ramach stosowania dyrektywy wynika, że w Tavirze wciąż jeszcze nie zapewniono oczyszczania o wystarczającej efektywności. Dlatego też należy ona do miast, w przypadku których prowadzone jest postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wszczęte przez Komisję przeciwko Portugalii w związku z niewłaściwym zbieraniem lub oczyszczaniem ścieków odprowadzanych na obszarach zaklasyfikowanych jako wrażliwe na całym terytorium Portugalii. W sprawie tej wszczęto postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości w dniu 6 maja 2010 r.

Władze portugalskie są zdania, że efektywność oczyszczania ścieków na tym obszarze została wyraźnie zwiększona w ostatnich latach, co przyczyniło się do stałego podnoszenia jakości wód, do których odprowadzane są ścieki. Są także zdania, że dobry stan środowiska na obszarze Ria Formosa zapewni wdrożenie szeregu następujących planów i programów: Plano de Ordenamento da Orla Costeira de Vilamoura - Vila Real de Santo António, zatwierdzony dnia 27 czerwca 2005 r.; Plano de Ordenamento do Parque Natural da Ria Formosa, zatwierdzony dnia 2 września 2009 r.; Programa Estratégico do POLIS Litoral Ria Formosa (zatwierdzony w ramach decyzji Rady Ministrów nr 90/2008 z dnia 3 czerwca 2008 r.); Plano de Gestão da Região Hidrográfica do Algarve, opracowywany obecnie w ramach dyrektywy 2000/60/WE (ramowa dyrektywa wodna).

Władze portugalskie wyjaśniły też, że osady powstające w oczyszczalniach ścieków obszaru Ria Formosa, z wyjątkiem osadów pochodzących z Faro Nascente i Olhão Poente, są ponownie wykorzystywane w rolnictwie.

---

¹ Dz.U. L 135 z 30.5.1991, s. 40–52.

Jeżeli chodzi o stan wód, w których hoduje się mięczaki, oraz sytuację w zakresie produkcji małży, władze portugalskie przekazały informacje dotyczące liczby i umiejscowienia zbiorników oraz wyników analiz w odniesieniu do dyrektywy 79/923/EWG¹ (wody, w których żyją skorupiaki) i rozporządzenia (WE) nr 854/2004² (produkcja i wprowadzanie do obrotu małży). Jeżeli chodzi o rozporządzenie, wszystkie obszary produkcyjne położone na terytorium Ria Formosa należą do klasy B, co oznacza, że produkowane małże mogą być zbierane i poddawane przemysłowemu procesowi oczyszczenia lub przetworzenia w celu spożycia. Natomiast wody, w których hoduje się mięczaki, należące do aglomeracji Olhão, Faro i Tavira, gdzie znajdują się obszary produkcyjne (zbiorniki), nie spełniają wszystkich parametrów przewidzianych w dyrektywie, a w szczególności dopuszczalnych wartości bakterii grupy coli typu kałowego i E. coli.

Wnioski

Z powyższych informacji wynika, że stan oczyszczania ścieków pochodzących z aglomeracji, które odprowadzają ścieki do Ria Formosa, wydaje się ogólnie zadowalający oraz że Portugalia podjęła inicjatywy konieczne dla zapewnienia dobrego stanu środowiska na tym obszarze. Bez względu jednak na to, że niespełnienie kilku parametrów dotyczących wód, w których hoduje się mięczaki, nie stawia pod znakiem zapytania wprowadzanie do obrotu małży produkowanych w zbiornikach tego obszaru, Komisja dokonuje obecnie szczegółowej analizy sytuacji, aby we właściwym czasie przedsięwziąć najbardziej odpowiednie środki w celu jego całkowitego oczyszczenia.

---

¹ Dyrektywa 79/923/EWG¹ z dnia 30 października 1979 r. w sprawie wymaganej jakości wód, w których żyją skorupiaki, ujednoliconą dyrektywą 2006/113/WE z dnia 12 grudnia 2006 r.

² Rozporządzenie (WE) nr 854/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi, zmienione rozporządzeniem nr 1666/2006 z dnia 6 listopada 2006 r. Rozporządzenia te zastąpiły dyrektywę 91/492/EWG z dnia 15 lipca 1991 r. ustanawiającą warunki zdrowotne dotyczące produkcji i wprowadzania do obrotu żywych małży.